

בעניין :

אשקר, ת.ז.

כולם ע"י ב"כ עוה"ד דן אסן ו/או
אלכסנדרה מרגלית ו/או בשארה ג'באלי
מרחוב נחמני 14, תל אביב 65794
טל' 5665007 – 03 פקס 5665008 – 03

dan@danassan.com

התובע

- נגד -

1. המכונה "מיימון", עובד שירות הביטחון הכללי.
2. המכונה "אפי", עובד שירות הביטחון הכללי.
3. המכונה "עמיד", עובד שירות הביטחון הכללי.
4. המכונה "שגיב", עובד שירות הביטחון הכללי.
5. המכונה "אלדד", עובד שירות הביטחון הכללי.
6. המכונה "עדי", עובד שירות הביטחון הכללי.
7. המכונה "אבו מוניר", עובד שירות הביטחון הכללי.
8. מנהל כלא ג'למה בתקופה אפריל 2005 – יוני 2005.
9. אבי דיכטר, ראש שירות הביטחון הכללי מיום 21.04.2005 עד ליום 15.05.2005.
10. יובל דיסקין, ראש שירות הביטחון הכללי מיום 15.05.2005 עד 19.06.2005.
11. מדינת ישראל.
כולם על ידי פרקליטות מחוז ת"א (אזרחי)
מרחוב הנרייטה סולד 1, תל אביב 64924
טל' 6970222 – 03 פקס' 6918541 – 03

הנתבעים

מהות התביעה : פיצויים בגין נזקי גוף

כ ת ב ה ת ב י ע ה

ה צ ד ד י ם

1. **התובע**, מר _____ **אשקר**, הוא תושב כפר סיידא – טולכרם, יליד 14.12.1976, נשוי ללא ילדים. בעת האירועים נשואי התביעה היה התובע בן 29. לפני מעצרו עבד בעסק אלומיניום שהיה בבעלותו (להלן : התובע).
2. **הנתבעים 1 עד 7**, המכונים "מיימון", "אפי", "עמיד", "שגיב", "אלדד", "עדי", ו-"אבו מוניר", הם חוקרי שב"כ שחקרו את התובע במתקן החקירות בכלא ג'למה (להלן – החוקרים ו/או הנתבעים 1 עד 7, בהתאמה). החוקרים חקרו את התובע באמצעים אלימים בתקופה שבין 22.04.2005 עד 19.06.2005 או בסמוך לכך, כפי שיפורט להלן. הנתבע 1 היה בכיר החוקרים ופיקד על חקירת התובע. החוקרים מוכרים לתבוע בכינוייהם בלבד.
3. **הנתבע 8**, הוא שוטר, מנהל כלא ג'למה. הוא אחראי על כל המתרחש בכלא המנוהל על ידו ובמיוחד על פעולותיהם של עובדי מדינה מכל סוג הפועלים בכלא וכן שלומם ובריאותם של עצורים ואסירים בכלא, לרבות של התובע. שמו וזהותו של הנתבע 8 אינם ידועים לתובע.
4. **הנתבע 9, אבי דיכטר**, היה ראש השב"כ עד ליום 15.05.2005. נתבע 9 היה הממונה והאחראי על החוקרים וכן על אמצעי החקירה שהפעילו החוקרים כלפי התובע עד ליום 15.05.2005.

5. **הנתבע 10, יובל דיסקין**, היה (וועדו) ראש השב"כ, החל מיום 15.05.2005. נתבע 10 הוא הממונה והאחראי על החוקרים וכן על אמצעי החקירה שהפעילו החוקרים כלפי התובע החל מיום 15.05.2005 עד ליום 19.06.2005.
6. **הנתבעת 11, מדינת ישראל**, היא הייתה בכל זמן רלוונטי לאירועים נשואי כתב התביעה, מעבידתם ו/או שולחתם של נתבעים 1 עד 10 ונושאת באחריות שילוחית או אחרת למעשיהם ו/או מחדליהם של הנתבעים 1 עד 10 – (להלן : הנתבעת).

האירועים המזיקים

ה ק ד מ ה

7. התביעה עוסקת במסכת עינויים קשה שעבר התובע. העינויים והטיפול הרפואי הרשלני בתקופת מעצרו ומאסרו גרמו לשיתוק כמעט מלא בגפיים התחתונות של התובע.
- התובע, מר _____ אשקר, נלקח לחקירה כשהוא מהלך על רגליו ושוחרר כעבור שנתיים כשהוא מתנייד באמצעות כיסא גלגלים.**

רצ"ב תמונות התובע עובר למעצרו **כנספח א'** לכתב התביעה.
 רצ"ב תמונת התובע בתקופת כליאתו **כנספח ב'** לכתב התביעה.
 רצ"ב תמונות התובע אחרי שחרורו **כנספח ג'** לכתב התביעה.
 רצ"ב הכתבה שהתפרסמה בעיתון הארץ מיום 15.06.2007 **כנספח ד'** לכתב התביעה.

המעצר, החשדות ותחילת החקירה

8. ביום 22.04.2005 בשעה 02:00 בבוקר או בסמוך (בליה) נכנסו שלוחיה של נתבעת 11 לביתו של התובע, קשרו אותו, כיסו את ראשו בשק והסיעו אותו למתקן לא ידוע שם נבדק על ידי רופא. לאחר מכן הועבר התובע למתקן החקירות ג'למה.
9. כלפי התובע הועלה חשד שברשותו מידע על פיגועים מתוכננים בתקופת חג הפסח של שנת 2005. עוד נחשד התובע בהשתייכות לארגון עויין ובהשתתפות בהפרות סדר.
10. התובע הגיע למתקן החקירות בג'למה בשעה 07:00 בבוקר יום 22.04.2005 או בסמוך לכך ומייד הועבר לחדר החקירות. לתובע נמסר כי הוא נתון ב"**חקירה צבאית**".

"החקירה הצבאית" – מיום 22.04.2005 עד ליום 27.04.2005

11. "החקירה הצבאית" החלה בבוקר יום 22.04.2005 ונמשכה עד ליום 27.04.2005 באופן רצוף. בתקופה זו נחקר התובע ברציפות משך 24 שעות ביממה בתקופה ולא הורשה לצאת מחדר החקירות. ביום 26.04.2005 או בסמוך לכך הועבר התובע ישירות לבית חולים רמב"ם לאחר שהחוקרים שברו מספר חוליות בגבו התחתון.
12. ביום 26.04.2005 הוחזר התובע מבית חולים רמב"ם למתקן החקירות ג'למה ל"**חקירה הצבאית**" שנמשכה עוד מספר שעות.
13. בתקופת "**החקירה הצבאית**" התובע נחקר באמצעות עינויים כפי שיפורט להלן –

- 13.1 **מניעת שינה** : החוקרים חקרו את התובע במשך חמישה ימים רצופים, מבלי שניתנה לו אפשרות לישון.
- 13.2 **איומים קללות והשפלות** : החוקרים קיללו את התובע ואיימו לפגוע בבני משפחתו. החוקרים איימו שיביאו את אימו, אשתו ובתו ויאנסו אותן. החוקרים איימו להרוס את עתידו של התובע ואת ביתו. כמו כן החוקרים לעגו בפני התובע לאסלאם ולנביא מוחמד.

13.3. **הכאות** : בעוד התובע קשור בקשירת אל שבאח בישיבה הכו החוקרים את התובע באגרופים באזור הבטן, ללחצו על אזור האשכים ברגליהם, תפסו את פניו מהלסת בעת שהם לוחצים על ראשו כלפי מעלה או תפסו את צווארו מאחור וכופפו את ראשו לכיוון הברכיים. החוקרים הכו ובעטו בתובע. בכל פעם שהתובע ניסה להתחמק מהמכות על ידי בהזזת ראשו הכו אותו החוקרים באלימות רבה יותר.

13.4. **מניעת גישה לשירותים ולמקלחת** : החוקרים מנעו מהתובע לגשת לשירותים או למקלחת. התובע נאלץ לעשות את צרכיו על עצמו ובחדר החקירות. רק ביום החמישי לחקירה הורו החוקרים להעביר את התובע למקלחת, בנסיבות שיפורטו בהמשך.

13.5. **מניעת מזון** : בתקופה האמורה התובע לא קיבל ארוחות. כתוצאה מהעינויים ובמיוחד לאחר "קשירת הבננה" (כפי שיפורט בהמשך) הקיא התובע מדי פעם. לאחר כל הקאה קיבל התובע כוס מים עם מלח.

13.6. **מיזוג קר** : בזמן החקירות נהגו החוקרים לכוון מיזוג קר לגופו של התובע בעודו אזור וכבול.

13.7. **קשירה בתנוחת "אל – שבאח"** : החוקרים קשרו את התובע בתנוחה מכאיבה בקשירת "אל – שבאח" בישיבה : הושבת התובע על כיסא החקירה, רגליו כבולות באזיקים וקשורות לרגלי הכיסא, ידיו כבולות באזיקים מאחורי גבו. החוקרים נהגו להדק את האזיקים לכיסא באופן שגרם לתובע כאב עז בפרקי-ידיו ובעצמות רגליו.

13.8. **"קשירת בננה"** : בתקופת החקירה הצבאית קשרו החוקרים את התובע מספר רב של פעמים בתנוחה ברוטאלית ביותר המכונה "קשירת בננה" כפי שיפורט להלן –

החוקרים הושיבו את התובע על מושב כיסא מרובע ללא משענת וקשור לרצפה. המסגרת של מושב הכיסא עשויה מברזל חד כאשר המושב עצמו עשוי מפלסטיק ששוקע אל תוך מסגרת הברזל. רגלי התובע נכבלו באזיקי ברזל לרגלי הכיסא וידיו נכבלו באזיקי ברזל מאחורי גבו. חוקר אחד שהתיישב מול התובע נהג לדחוף את גופו של התובע אחורנית בניסיון לכופף אותו הפוך עד שהתובע היה מתמוטט וגופו אכן מתכופף אחורנית אז החוקר האחר ישב מאחוריו היה שם את רגלו על חזהו של התובע ולוחץ בחוזקה כלפי מטה. בנתיים החוקר הראשון היה תופס בידי של התובע ומושך אותו מאחורי הכיסא. התובע היה מקיא ומתעלף. החוקרים מזגו מים על פניו כדי להעירו וכשהתעורר חזרו על הקשירה מחדש, כך מספר רב של פעמים בכל שעה.

13.9. **"כריעת צפרדע"** : החוקרים הכריחו את התובע לשבת על אצבעות הרגליים מבלי להישען על כפות הרגליים משך כ- 50 עד 60 דקות עד שכפות רגליו התנפחו וקיבלו צבע כחול. לפעמים הוחזק התובע בתנוחה זו מתחת לשולחן כשהחוקר מכניס מוט ברזל עקום מהקצה אל תוך האף של התובע ומושך למעלה כדי לוודא שהתובע אפילו לא יוכל להישען על כפות הרגליים. לפעמים החוקרים החזיקו את התובע בתנוחה זו ללא עזרת השולחן אולם וככל שניסה התובע להישען על רגליו תפסו החוקרים את שיערות הראש שלו ומשכו כלפי מעלה.

13.10. **"כבילה באזיקים"** : החוקרים נהגו לכבול את התובע באזיקים ולהדק את האזיקים עד שהברזל של האזיקים היה נכנס אל הידיים. לפעמים שחררו את האזיקים על ידי חתיכתם באמצעות מספרי ברזל גדולות. החוקרים נהגו עוד לעמוד על השולחן ולמשוך את התובע בשרשרת של האזיקים. כשנפל התובע החוקרים משכו אותו בשיער.

שבירת חוליות בגבו של התובע במסגרת החקירה הצבאית

13.11. ביום 26.04.2005 נחקר התובע על ידי חוקר חדש שהודיע כי הוא מגיע מצוות החקירה של פתח תקווה. החוקר לא הזדהה בשמו או בכינויו. התובע זוכר כי

אותו חוקר היה בגובה בינוני עם מבנה גוף מלא וקרחת הרכיב משקפיים אופטיים – (ולהלן : החוקר מפתח תקווה).

13.12. באותו יום או בסמוך לו בעת שהתובע היה קשור בקשירת הבננה לחץ החוקר מפתח תקווה על חזהו של התובע בחוזקה כלפי מטה כשגבו התחתון של התובע נשק לקצה אותו מושב. התובע הרגיש כי גבו התחתון מתפרק, שמע קולות שבירה של עצמות וחש כאבי תופת. התובע הרגיש שגופו מתקרר, הוא הזיע הזעת יתר, והחל לאבד את התחושה ברגליו וכן חש תחושת נימול בכל הגוף.

כעבור זמן מה הבין התובע כי איבד את השליטה על הסוגרים עת המשיך ועשה את צרכיו בבגדיו אולם הפעם ללא כל שליטה.

לאחר שבירת הגב הועבר התובע לראשונה לתא שם מצא מגש אוכל. התובע נרדם עד שאחד הסוהרים העיר אותו והחזירו לחקירה.

התובע הגיע שוב לחקירה וריח רע נדף ממנו (אחרי 4 ימי חקירה ללא מקלחת וללא שירותים). החוקר שאל את התובע "מה זה הריח הזה?" והתובע ענה ש"זה הבושם של ג'למה". החוקר הביא מטהר אויר אולם לא הועיל. אז, שלח החוקר את התובע למקלחת.

הסוהרים הקציבו לתובע 3 דקות להתקלח. התובע הצליח להתפשט חרף הכאבים והמוגבלות אז גילה כי התחתונים שלו דבוקים לגבו התחתון כתוצאה מהדם שנזל מהפצע בגבו התחתון.

התובע לא הצליח להתקלח משום שהברז של המקלחת היה גבוה מהראש שלו (בעמידה) והיה עליו לעמוד על רגליו וללחוץ על הברז לזרימת המים באופן רצוף. התובע לא היה מסוגל לעמוד על רגליו ונשאר שרוע על הרצפה ללא שהתקלח.

כעבור כ- 3 דקות נכנסו הסוהרים אל המקלחת והודיעו לתובע בצעקות שחלף הזמן להתקלח אולם מצאוהו שרוע על הרצפה ודם נזל מהפצע בגב.

לאור מצבו של התובע הורו החוקרים להעביר את התובע לבית חולים רמב"ם.

14. התובע הועבר לבית חולים רמב"ם תוך שהוא צולע וללא כל תחושה ברגל שמאל. התובע נעזר בסוהרים ובכל דבר בולט על מנת לשמור על שיווי משקלו. התובע הגיע לבית חולים רמב"ם במכונית רגילה של שירות בתי הסוהר.

15. עם סיום הבדיקה בבית החולים רמב"ם הוחזר התובע להמשך ה"חקירה הצבאית". התובע נחקר עוד מספר שעות בודדות ואחרונות ב"חקירה הצבאית" כולל קשירת ה"בננה" כמתואר לעיל.

16. ביום 27.04.2005 או בסמוך לכך הודיעו החוקרים לתובע על סיום ה"חקירה הצבאית" ועל העברתו ל"חקירה רגילה".

"החקירה הרגילה" – מיום 27.04.2005 עד ליום 19.06.2005

17. עם סיום החקירה הצבאית הועבר התובע לצינוק שם זכה לשעת שינה ראשונה וכן לארוחה ראשונה מאז מעצרו ביום 22.04.2005.

18. "החקירה הרגילה" נעשתה בתנאים שיפורטו להלן –

18.1. **מניעת שינה** – התובע זכה למספר שעות שינה בכל יום חקירה. שעות השינה לא היו רצופות אלא לסירוגין ובהפסקות שבין חקירה וחקירה.

18.2. **הכאות** – החוקרים סטרו על פניו של התובע.

- 18.3. **קשירות** – החוקרים הפסיקו לקשור את התובע בקשירות "אל שבאח" ו-
ה"בננה" וכבלו אותו בזמן החקירה באופן "רגיל" בידיו ולכיסא.
- 18.4. **מזון** – התובע קיבל כעת מזון, אך היה מדובר בארוחות דלות ולעתים גם לא
ראויות למאכל.
- 18.5. **מיזוג קר** – החוקרים המשיכו להשתמש בשיטת חקירה זו.
- 18.6. **איומים, קללות והשפלות** – החוקרים המשיכו להשתמש בשיטת חקירה זו כפי
שעשו בתקופת ה"חקירה הצבאית".
- 18.7. **החזקה בצינוק** – בין חקירה לחקירה הוחזק התובע בצינוק בשטח של 1.5 X 2.5
מטר. בצינוק לא היה חלון והאוויר נכנס אליו באמצעות ונטה. בצינוק דלק אור
צהוב במשך 24 שעות ביממה. בצינוק היו מקקים רבים. בצינוק היה דלי מים
וחור ברצפה לצורך עשיית צרכים. התובע אף זכה למקלחת אחת לכמה ימים.
- 18.8. **מניעת טיפול רפואי** : בתקופת ה"חקירה הרגילה" התלונן התובע על כאבים
חזקים ועל אבדן תחושה ברגל שמאל, אולם תלונותיו נפלו על אוזניים ערלות.

המשך השהות בבתי כלא

19. ביום 19.06.2005 או בסמוך לכך הועבר התובע לכלא גלבע. ביום 19.01.2006 הועבר התובע
לכלא מגידו. ביום 15.12.2006 הועבר התובע לכלא קציעות, שממנו שוחרר ביום
10.05.2007.
- רצ"ב טופס הוראות רפואיות עם העברת אסיר מיום 19.06.2005 **כנספח ה'** לכתב התביעה.
רצ"ב טופס הפניית אסיר למרפאת בית חולים העמק מיום 06.07.2005 **כנספח ו'** לכתב התביעה.

כתב האישום וההרשעה

20. התובע לא הודה בחשדות החמורים לפיהם היה ברשותו מידע על פיגועים מתוכננים.
21. ביום 14.07.2005 הוגש נגד התובע כתב אישום שכלל ארבעה אישומים וזאת בתיק בית
משפט 2981/05 בבית המשפט הצבאי בשומרון בפני דן יחיד.
22. התובע הודה במסגרת עסקת טיעון בכתב אישום מתוקן בהובלת פעיל צבאי, הלנת פעילים
צבאיים, הובלה נוספת וזיוף ושימוש במסמך מזויף.
23. ביום 23.04.06 הגיעו הצדדים במשפט הפלילי להסדר טיעון ביחס לעונש, לפיו יגזרו על
התובע 26 חודשי מאסר בפועל כולל הפעלת מאסר מותנה וכן מאסר על תנאי. בית המשפט
אשר את הסדר הטיעון, תוך שהוא מציין בין השאר שלא מדובר בעבירות חמורות. לפי
דברי התובע השיקול המרכזי להסכמה להסדר הטיעון היה ההימנעות מהעדת חוקרי
שב"כ במשפט זוטא.
- רצ"ב פרוטוקול בית המשפט הצבאי מיום 23.04.2006 **כנספח ז'** לכתב התביעה.
24. התובע שוחרר ביום 10.05.2007. כיום, התובע משותק בפלג גופו התחתון ומתנייד
באמצעות כיסא גלגלים.

אחריות הנתבעים 1 – 7 לפגיעות בתובע

25. התובע יטען כי החוקרים, במישרין או בעקיפין, אחראים כלפיו בניזקין בעילות הבאות :
הפרת חובה חקוקה ו/או תקיפה ולחילופין, רשלנות, וכן, במצטבר ולחילופין, בגין הפרת
זכויות יסוד חוקתיות, ובין היתר, הזכות לכבוד ולשלמות גופנית, והכל כמפורט להלן.

26. התובע יטען כי החוקרים גרמו לו, במכוון, כאב וסבל נפשי וגופני, במטרה להפחידו, ו/או להזיק לו, ו/או להוציא ממנו הודאה ו/או מידע ופעלו בכך בניגוד להוראות החוק, כלהלן :

26.1 בניגוד לסעיף 227 לחוק העונשין, התשל"ז – 1977.

26.2 בניגוד לאמנה הבינלאומית נגד עינויים ונגד יחס או עונשים בלתי אנושיים או משפילים (להלן – האמנה) עליה חתמה הנתבעת 9 ואותה אשררה ביום 04.08.1991 ובניגוד לסעיף 7 לאמנה הבינלאומית בדבר זכויות אזרחיות ומדיניות שאושרה ע"י הנתבעת 11 ביום 18.08.1991 .

לטענת התובע הוראות האמנות משקפות ומהוות חלק מכללי המשפט הבינלאומי המנהגי ובשל כך הן מהוות חלק מהדין הישראלי גם בהיעדר מעשה חקיקה ישראלי המאמץ אותן.

26.3 בניגוד לסעיף 2 לחוק יסוד : כבוד האדם וחירותו ובמיוחד סעיפים 1, 2, 4 ו- 11 לחוק זה.

26.4 בכך הפרו החוקרים חובה שהוטלה עליהם על-פי החוקים הנ"ל, שנועדו להגנת התובע ואנשים מסוגו.

27. התובע יטען כי אמצעי החקירה האלימים שנקטו נגדו החוקרים מהווים, בין היתר "תקיפה" כהגדרתה בסעיף 23 לפקודת הנזיקין (נוסח חדש) התשכ"ח 1968 (להלן **"הפקודה"**).

התובע יטען כי לחוקרים לא עומדת "הגנה מיוחדת" כהגדרתה בסעיף 24 לפקודה.

28. אי חוקיותם של מניעת השינה, קשירות בתנחות מכאיבות, כריעת צפרדע ושיטות חקירה דומות שנקטו נגד התובע הוכרעה סופית בפסק הדין של בג"צ בעתירה 5100/94 הוועד הציבורי נגד עינויים בישראל נגד ממשלת ישראל ושירות הביטחון הכללי.

29. אמצעי החקירה של הכאה, מניעות גישה לשירותים ומקלחת, מניעת מזון איומים, השפלות וקללות, הזרמת אוויר ממיזוג קר היו אסורים עוד לפני פסיקת בג"צ וכך הוא המצב גם היום.

אחריות הנתבע 8 (מנהל הכלא) לפגיעות בתובע בתקופת החקירה

30. הנתבע 8 אחראי למעשי או מחדלי החוקרים ו/או הסוהרים ו/או שלוחיה של הנתבעת 11 מכוח סעיף 82 לפקודת בתי הסוהר (נוסח חדש), תשל"ב – 1971 ופקודת המשטרה (לא ברורה כפיפותו המדויקת של מתקן החקירות גילמה) בהיותו אחראי על הנעשה במתקן החקירה ועל בריאות התובע שהיה כלוא בו.

31. הנתבע 8 אחראי לפגיעות עקב רשלנות ו/או חוסר זהירות בכך שלא פיקח ו/או לא פיקח כראוי על מעשיהם או מחדליהם של החוקרים ו/או שלוחי הנתבעת 11 במקום התרחשות הפגיעות.

32. הנתבע 8 אחראי לפגיעות עקב הפרת חובות חקוקות, בין היתר, חובות המופיעות בפקודת נציבות בתי הסוהר או הוראות שירות בתי הסוהר כמשמעותם בפקודת בתי הסוהר ו/או בפקודת המשטרה ובתקנות על פיה – אשר לא חלה עליהם חובת פרסום ברשומות – ואשר נועדו להגנת התובע ואנשים מסוגו (עצורים).

אחריות הנתבעים 9 ו-10

33. הנתבעים 9 ו-10 (ראשי השב"כ בתקופות הרלבנטיות) אחראיים למעשי החוקרים בהיותם ראשי המסגרת הארגונית שבתוכה פעלו החוקרים וכן התירו ו/או אישרו את עינויי התובע במסגרת הנחיות כלליות הנהוגות בשב"כ ו/או במסגרת היתרים ספציפיים בעניינו של התובע קובץ ההנחיות לחוקרי השב"כ, כפי שהיו במועדים הרלוונטיים.

34. הנתבעים 9 ו-10 אחראים לפגיעות, לתוצאותיהן ולנזקיהן עקב רשלנות ו/או חוסר זהירות ו/או הפרת חובה חקוקה שלהם ו/או של מי מטעמם המתבטאים במעשים ו/או במחדלים הבאים :

- 34.1. לא פיקחו ו/או לא פיקחו כראוי על כל מעשיהם ו/או מחדליהם של החוקרים.
- 34.2. לא צפו במקום שהיו צריכים לצפות את הפגיעה ו/או את השתלשלות העניינים שגרמה לפגיעות, ואם צפו, לא עשו כלום ו/או לא עשו די למניעת הפגיעות ו/או למניעת הנזק ו/או להקטנתו.
- 34.3. הפנו לטיפול במעצר התובע ו/או בכליאת התובע ו/או בחקירת התובע ו/או בהחזקת התובע אנשים בלתי מיומנים ו/או שאינם בעלי ההכשרה המתאימה ו/או לא וידאו שהכשרתם, מיומנותם ואישיותם מתאימה לתפקיד.
- 34.4. לא דאגו להדריך את החוקרים ואת הנתבע 8 ו/או לא דאגו לפקח על קיום ההוראות המתאימות לטיפול במעצר התובע ו/או בכליאת התובע ו/או בחקירת התובע ו/או בהחזקת התובע.
- 34.5. לא וידאו כי אנשים המסורים להדרכתם, ובמיוחד החוקרים שגרמו לפגיעות, ידעו את ההוראות הנ"ל ו/או ישמרו עליהן.
- 34.6. לא עשו את כל שביכולתם ו/או כל שהיה עליהם לעשות ו/או כל שנכון ו/או דרוש היה לעשות כדי למנוע את הפגיעות, תוצאותיהן ונזקיהן ו/או פעלו בקלות ראש ובחוסר זהירות ולא שמו לב ו/או לא השגיחו על האנשים המסורים לאחריותם.
- 34.7. פעלו לא כפי שאדם אחראי, זהיר ונבון היה פועל ועושה בנסיבות המקום והעניין כדי למנוע את מעשי ו/או מחדלי החוקרים.
- 34.8. בסעיף זה לשון רבים כמו לשון יחיד במשמע.
- 34.9. בסעיף זה "חוקרים" משמעו גם כל אדם אחר שפעל בשם הנתבעים וביצעו בתובע את המעשים ו/או המחדלים שגרמו לפגיעותיו או נזקיו.

אחריות הנתבעת 11

35. הנתבעת 11, מדינת ישראל, היא שולחתם ו/או המעבידה של הנתבעים 1 עד 10 ואחראית למעשיהם ומחדליהם.

36. הנתבעת 11 אחראית לפגיעות, לתוצאותיהן ולנזקיהן עקב רשלנות ו/או חוסר זהירות ו/או הפרת חובה חקוקה של הנתבעים 1 עד 10 ו/או של מי מטעמם והאחריות מתבטאת במעשים ו/או במחדלים הבאים :

- 36.1. לא פיקחה ו/או לא פיקחה כראוי על כל מעשיהם ו/או מחדליהם של החוקרים ושל הנתבעים 8 עד 10.

- 36.2. לא צפתה במקום שהייתה צריכים לצפות את הפגיעה ו/או את השתלשלות העניינים שגרמה לפגיעות, ואם צפתה, לא עשתה כלום ו/או לא עשתה די למניעת הפגיעות ו/או למניעת הנזק ו/או להקטנתו.
- 36.3. הפנתה לטיפול במעצר התובע ו/או בכליאת התובע ו/או בחקירת התובע ו/או בהחזקת התובע אנשים בלתי מיומנים ו/או שאינם בעלי ההכשרה המתאימה ו/או לא וידאו שהכשרתם, מיומנותם ואישיותם מתאימה לתפקיד.
- 36.4. לא דאגה להדריך את החוקרים ואת הנתבעים 8 עד 10 ו/או לא דאגה לפקח על קיום ההוראות המתאימות לטיפול במעצר התובע ו/או בכליאת התובע ו/או בחקירת התובע ו/או בהחזקת התובע.
- 36.5. לא וידאה כי אנשים המסורים להדרכתה, ובמיוחד החוקרים שגרמו לפגיעות, ידעו את ההוראות הנ"ל ו/או ישמרו עליהן.
- 36.6. לא עשתה את כל שביכולתה ו/או כל שהיה עליה לעשות ו/או כל שנכון ו/או דרוש היה לעשות כדי למנוע את הפגיעות, תוצאותיהן ונזקיהן ו/או פעלה בקלות ראש ובחוסר זהירות ולא שמה לב ו/או לא השגיחה על האנשים המסורים לאחריותה.
- 36.7. פעלה לא כפי שאדם אחראי, זהיר ונבון היה פועל ועושה בנסיבות המקום והעניין כדי למנוע את מעשי ו/או מחדלי החוקרים ו/או הנתבעים 8 עד 10.
- 36.8. בסעיף זה "חוקרים" משמעו גם כל אדם אחר שפעל בשם הנתבעים וביצעו בתובע את המעשים ו/או המחדלים שגרמו לפגיעותיו או נזקיו.

הנכויות הרפואיות של התובע

37. עובר לאירועים נשוא כתב התביעה שבכותרת התובע היה בריא בגופו ובנפשו. התובע היה בן 29 ביום המעצר, נשוי טרי ובבעלותו עסק אלומיניום.
38. כתוצאה מהפגיעות הקשות שהסבו לו הנתבעים ואנשי כוחות הביטחון ובמיוחד השבר בגב תחתון עקב העינויים הקשים סבל וסובל מנזקים פיזיים ונפשיים.
39. התובע שוחרר מהכלא כשהוא סובל משיתוק מלא ברגל שמאל ומשיתוק כמעט מלא ברגל ימין ומתנייד באמצעות כיסא גלגלים. התובע מתקשה היום לבצע את המטלות הפשוטות ביותר ולשם כך הוא זקוק הוא לעזרה רצופה של צד ג'.
40. בנוסף, העינויים ותוצאותיהם הביאו לפגיעות נפשיות שבאות לידי ביטוי בתופעות הבאות: התובע סבל וסובל מכאבי ראש קשים, מסיוטים, עייפות, דיכאון וחרדות. כל אישיותו של התובע השתנתה. התובע איבדו את ההנאה מהחיים, איבד כל אימון בחבריו. רעשים קלים מפריעים לתובע ומוציאים אותו משלוותו. התובע מתפרץ על אשתו ומשפחתו והסובבים אותו. התובע אינו מסוגל לישון יותר מ- 4 שעות בלילה. כמו כן נשר שער ראשו של התובע.
41. קיימת אפשרות סבירה לקיומה של רשלנות רפואית בטיפול הרפואי שניתן לתובע בבית החולים רמב"ם לשם הופנה לאחר העינויים בתקופת ה"חקירה הצבאית" וכן בטיפול הרפואי במתקני הכליאה השונים ששהה בהם. הואיל וטרם נאספו כל המסמכים הרפואיים מתקופות מעצרו ומאסרו של התובע מבקש התובע לשמור את זכויותיו בעניין זה ולהתיר לו לתקן את כתב תביעתו לאחר איסוף מלוא המסמכים והערכתם המשפטית והרפואית ולהתיר לו לפצל את סעדיו בהתאם.

בקשות לפטור מצירוף חוות דעת רפואיות עם הגשת התביעה, להתיר את כניסתו של התובע לישראל לצורך בדיקות והכנת חוות דעת של מומחים ולתיקון כתב התביעה

42. מעיון בחומר הרפואי החלקי שברשות התובע וכן מתיאור מצבו ומצוקותיו של התובע אין ספק שלתובע נגרמו נכויות צמיתות קשות לכל הפחות בתחומים האורטופדי והפסיכיאטרי.
43. הכנת חוות דעת מתאימות מחייבת לפחות בדיקה רפואית אחת אצל מומחה ישראלי בתחומים האורטופדי והפסיכיאטרי. במצבו הרפואי של התובע יהיה עליו להיות מלווה על ידי אדם נוסף לבדיקות כאמור. לצורך כך על התובע ומלווה לקבל אישורי כניסה לישראל.
44. התובע מתגורר בכפר סיידא נפת טולכרם. התובע מוגדר כמנוע בטחוני שאינו יכול להיכנס לתחומי מדינת ישראל. לאחרונה מנעה הנתבעת 11 מהתובע לנסוע לירדן להמשך טיפול רפואי שם בטענה שהתובע הוא מנוע בטחוני.
45. לאור האמור ובנסיבות הספציפיות הקשות במיוחד של מקרה זה מתבקש בית המשפט כדלקמן:
- א. להתיר לתובע לצרף את חוות הדעת הרפואיות לאחר הגשת התביעה (מניסיון מצטבר בתביעות מסוג זה אין לשלול אפשרות שהצדדים יגיעו להסכמה דבר זהותם של מומחים מוסכמים, דבר שיפשט את ההליכים וייעל אותם).
- ב. להורות לנתבעת 11 להתיר את כניסתו של התובע לישראל לצורך בדיקתו על ידי מומחים רפואיים לצורך הכנת חוות דעת.
- ג. להתיר לתובע את תיקון כתב התביעה בהתאם לתוצאות הבדיקות וחוות הדעת, לרבות ביחס לנכויות בתחומים אחרים, לפי הצורך.
46. מוגשות בקשות נפרדות בעניינים שנמנו לעיל.

נוקי התובע כללי

47. כאמור, עובר לאירועים נשוא כתב התביעה שבכותרת היה התובע בריא בגופו ובנפשו.
48. מצבו הרפואי של התובע ובמיוחד השיתוק בגפיו התחתונות מונע וימנע ממנו לחזור לעבודתו באלומיניום ולכל עובדה פיזית אחרת.
49. התובע יטען כי נגרמה לו נכות פונקציונאלית בשיעור של 100% העולה על נכויותיו הרפואיות ככל ששיעור הנכויות האלו יפחת מ-100%.
50. יש לקחת בחשבון שעקב מצב שוק העבודה בשטחי הרשות הפלסטינית סיכוייו של אדם עם נכות רפואית ופונקציונאלית כמו אלו של התובע למצוא עבודה הולמת ולשמור עליה הם אפסיים.
51. הואיל ובשטחי הרשות הפלסטינית, לעת עתה, לא קיים ביטוח זקנה ו/או תכניות פנסיה ייראה התובע כמי שהיה עתיד לעבוד עד גיל 75 שנה.
52. התובע יטען – לחילופין – כי לאור ההתפתחויות המדיניות והכלכליות בישראל ובמקום מגוריו אזי בעתיד צפויה רמת ההשתכרות במקום מגוריו להשתוות לרמת ההשתכרות בישראל, הן לעובדים מהשטחים שיעבדו בישראל והן לעובדים מהשטחים שיעבדו בשטחים.
53. לאור המקובץ יש לחשב את הפסד השתכרות התובע בעתיד לפי נכותו הפונקציונלית והשכר הממוצע במשק בישראל כפי שיפורסם ע"י הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה.

54. כמו כן זכאי התובע לפיצוי בגין הוצאות נסיעה והוצאות רפואיות בעתיד.

55. הפיצוי הראוי להפסק בגין כאב וסבל בהקשר של נזקי העינויים הוא גבוה במיוחד לאור מעשי התקיפות ו/או רמת ההתרשלות הגבוהה של הנתבעים הרלוונטיים ואופי הפגיעות. תשומת לביו של בית המשפט הנכבד מופנה כבר כעת להחלטה של בית המשפט המחוזי בירושלים (מפי כבוד השופט דרורי) בתיק 1569/98. במקרה זה נפסק לתובע פלסטיני שעונה וסבל מנכות צמיתה של 10% לצד נכות זמנית בשיעור 20% לתקופה של 3 שנים סכום של 400,000 ₪ בגין כאב וסבל בלבד.

רצ"ב ההחלטה בת.א. 1569/98, גנימאת נגד מי" ואח' **כנספח ח'** לכתב התביעה.

היוון

56. התובעים יטענו שלאור התנאים שהתפתחו במשק, ההחמרה בתנאים שמוצאים ע"י מדינת ישראל לרוכשי אגרות חוב וגובה התשואה והריבית הריאלית שניתן לקבל בהשקעה לטווח ארוך, כי יש להוון את סכומי הנזק השונים שייפסקו בגין העתיד לפי שיעור היוון של אפס אחוזים ואפילו בריבית שלילית, הכל כפי שיוכח.

גרם עוולה חוקתית

57. התובעים יטענו שהפגיעה בשלמותם הגופנית, זכות מוגנת לפי חוק יסוד כבוד האדם וחירותו, מהווה בנסיבות העניין "גרם עוולה חוקתית" המקנה לתובעים זכות עצמאית לפסיקת פיצוי, המקנה גם לפיצוי לצד הפיצויים הנזיקיים הטהורים.

58. לחילופין, גם אם תימצא לנתבעים הגנה כזאת או אחרת בדיני הנזיקין ו/או אם ייקבע כי יסודותיה המדויקים של עוולה נזיקית כזאת או אחרת אינם מתקיימים כאן, הרי משנפגעה שלמותם הגופנית של התובעים, המוגנת כשלעצמה ע"י חוק היסוד, חייבת להיות תרופה והתרופה היא הפיצוי. לכן, יש לפסוק במקרה זה אותו פיצוי שהיה נפסק לפי פקודת הנזיקין, אלמלא הייתה נמצאת לנתבעים אותה הגנה.

גרם העוולה החוקתית מקנה גם זכות לפיצוי לצד הפיצויים הנזיקיים הטהורים.

שונות וסוף דבר

59. כל הטענות הנטענות בכתב תביעה זה נטענות במצטבר או לחילופין או משלימות זו את זו, הכל לפי העניין, הקשר הדברים והדבקים. הכותרות בכתב תביעה זו אינן מחייבות והן נכתבו לנוחיות הקורא בלבד.

60. לבית המשפט הנכבד הסמכות המקומית והעניינית לדון בתביעה.

61. אשר על כן מתבקש בית המשפט הנכבד להזמין את הנתבעים לדון ולקבוע כי הם ו/או מי מהם אחראיים לכאב, לסבל ולנזקים שנגרמו לתובע ע"י החוקרים כמפורט לעיל, ולחייבם לשלם לתובע פיצוי כספי כפי שיימצא בית המשפט לנכון ולצודק בנסיבות העניין וכן לחייב את הנתבעים בתשלום הוצאות המשפט, שכר טרחת עו"ד ומע"מ כחוק והכל בצירוף הפרשי הצמדה וריבית כחוק עד התשלום המלא בפועל.